

PORODNICE s respektem k ženě a dítěti

JAKÝ JE POHLED ZNÁMÉHO LÉKAŘE NA ČESKÉ PORODNICTVÍ? V ČEM SE ZMĚNIL JEHO PŘÍSTUP K RODIČKÁM A Z JAKÝCH ZKUŠENOSTÍ ČERPÁ? TO VŠE SE DOZVÍTE V ROZHOVORU S PANEM DOC. MUDr. ONDŘEJEM ŠIMETKOU, PH.D., MBA.

Pane docente, vy jste přednosta velké Gynekologicko-porodnické kliniky Fakultní nemocnice v Ostravě a jste velmi vstřícný k co nejpřirozenějšímu vedení porodu. Nutno podotknout, že jste ve skupině takto vysoce postavených lékařů – porodníků bohužel asi spíše výjimka. Co vás během kariéry vedlo k tomuto přístupu? Zažil jste nějaké „aha“ momenty, kdy jste si řekl, že to tak dává větší smysl?

Neviděl bych to tak smutně, myslím, že je nás víc. Ale mám radost, že to takto vnímáte a děkuji. Mě hodně ovlivnily pobyty na misích s Lékaři bez hranic a jinými nevládními organizacemi nebo různými agenturami OSN. Byl jsem celkem na 12 misích v Africe a v Asii, které dohromady daly více než čtyři a půl roku. Tam jsem viděl mnohé velmi složité případy, často i tragické, ale taky jsem viděl, že přirozeně porodit mohou i ženy, které by u nás nedostaly ani šanci a byly by rovnou indikovány k císařskému řezu, často zbytečnému. Myslím, že jsem se naučil docela dobře rozpoznávat hranici mezi tím, co je ještě normální a co už znamená blížící se komplikaci a zachovávat klid a neplašit. Byl jsem v obrovském záprahu dlouhé měsíce, často jsem byl jediný lékař v celé oblasti a musel jsem řešit všechny případy a v mnoha věcech se absolutně spolehnout na místní porodní asistentky. To byla velmi dobrá a velmi intenzivní škola. Po návratu zpět mi pak přišly některé intervence docela zbytečné, protože jsem viděl, že to jde stejně bezpečně i bez nich. A taky mě to naučilo maximálně respektovat názory pacientů, protože kdybychom to na misích tak nedělali, tak k nám pacienti nebudou chodit, jako cizinci bychom ztratili jejich důvěru a celá mise by ztratila smysl.

Čím to podle vás je, že je pro mnoho lékařů (většinou asi mužů) problém brát větší ohledy na fyzické i emoční pohodlí žen a mají pocit, že si ženy „vymýšlí“ nebo dokonce hazardují s životem dítěte?

Myslím, že je to z důvodu obav, aby vše dobře dopadlo. Jsou pod tlakem, který na ně nakládá systém, rodičky a nejčastěji oni sami. Cítí se zodpovědní hlavně za výsledky a chtějí jich dosáhnout za každou cenu, i navzdory názoru rodičky. Přičemž by měli být zodpovědní přede-

vším za to, že správně diagnostikují, navrhnou správný léčebný postup, komunikují s rodičkou, zasahují tam, kde se má a naopak nezasahují tam, kde se nemusí. Pokud toto dodrží, nejen že rodička bude spokojená, ale i výsledky budou lepší. Pokud budu dobře komunikovat s rodičkou, nedojde téměř nikdy k žádnému konfliktu, pokud je komunikace nedostatečná, tak to často může skončit konfliktem nebo stížností, přestože výsledek porodu je dobrý. Zdravotníci, bohužel, mnohdy nedůvěřují porodnímu procesu a obávají se, že za každým rohem čeká komplikace. Často vidíme, že lékaři neberou ženu u porodu jako svého plnohodnotného partnera, se kterým mají své kroky konzultovat, ale že se stále spíše drží v pozici, kdy rozhodnutí dělají oni a nemají rádi, když s nimi rodička nesouhlasí.

Dostal jste se někdy do sporu s některým z konzervativních kolegů? Jaké máte v rukávu odborné argumenty?

Do otevřeného sporu ne, nicméně asi máme s některými kolegy docela odlišné názory a myslím, že jsem často považován za potíživistu. Na druhé straně, v ČR je spousta lékařů, kteří mají podobné smýšlení, situace se rozhodně zlepšuje, rozhodně se nepovažují za nějakou výjimku. A argumenty? Nejlepšími argumenty jsou výsledky – přestože jsme otevření přáním rodiček víc než na jiných srovnatelných pracovištích, naše výsledky jsou v mnohém lepší. Není silnějšího argumentu.

Jako první v republice jste nahradili klasické lůžko zvané „koza“ porodním gaučem. Měl jste s ním už předtím nějaké zkušenosti? Splnil očekávání?

Zkušenosti ani ne, ale roky jsem pracoval v zemích, kde žádná koza nebyla. Ženy rodily vesměs na rovné posteli. Takže bez kozy jsem zvyklý pracovat běžně. Koza je fajn věc, velice potřebná, zejména pokud potřebujete ošetřit porodní poranění, máte nějakou nepřehlednou situaci, složitý porod, tam je opravdu k nezaplacení. Porodní gauč jsem viděl na sociálních sítích anglických porodních center a řekl jsem si, že by bylo super jej dostat od ČR a aspoň na některých pokojích se zbavit kozy. A povedlo se to nad očekávání dobře. Gauč je výhodný v tom, že